

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

148. Quid, sit quis obtemperando huic Decreto, aliisque juribus de dimittendo præhabito post àuos menses pacificæ possessionis dimiserit primum, av dein priùs elapsis dictis duobus illis, vel etiam ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

ut provifus de incompatibili cum præhabito intra duos menses (qui etiam aliis de jure conceduntur, ut dictum fuprà) primum dimittat in manibus ipfius Papæ, aliis ipfo jure utrumque vacet, Lott. *ibid.* Adeoque implicat duo, nimirum permiſſionem retinendi præhabitem per duos menses (numerandos, non à die proviſionis, ſed à die capta poſſeſſionis pacificæ, aut etiam à die habitæ noti- tiz de capta poſſeſſione; dum ea ſumpta per Pro- curatorem; vel à die, quo per proviſum ſtetit, quominus dictam poſſeſſionem aſſequeretur, ita ut verba decreti civiliter intelligantur, Tond. *gg.* benef. p. 1. c. 63. nu. 3. Garc. p. 11. c. 5. nu. 106. juxta dicta à nobis fuprà) & conſequenter denega- tionem retentionis ultra id tempus, ad quam ve- luti effectus hujus decreti conſequitur reſolutio gratiæ retentionis uſque ab initio, ex eo mo- mento, quo terminantur dicti duo menses. Lott. l. c. n. 20. per quod tamen non impeditur provi- ſus, quò minus, ſi velit, etiam ante lapſum dicto- rum mensium dimittat præhabitem; bene tamen impediatur, ne impune poſt dictum tempus reti- neat, ne quidem ad momentum, niſi ut dictum, adhuc incertus de aſſeſſione ſecundi. Lott. *loc. cit.* nu. 23. & 24.

Quæſtio 147. Decretum hoc, ut intret, ſeu ut habeat effectum, quid indagandum, & juſtificandum impetranti?

Reſpondeo: Idipſum non ſine maxima facti indagine liquidari, ut inquit Lott. *loc. cit.* n. 34. adeoque primò juſtificandum initium adeptæ poſ- ſeſſionis pacificæ per publicum instrumentum, unde poſſit præſumi ejuſdem poſſeſſionis pacificæ continuatio. Deia negativa dimiſſionis, quæ aliter nequit probari, quam per diligentias apud offi- ciales; quippe ea dimiſſio ſit in manibus Papæ cum adnotatione conſenſus à tergo, ut Paris. l. 8. g. 7. n. 103. vel ſaltem apud unum ex Notariis Ca- mera Apoſtolica; id enim ſufficit pro evitandâ ſupradictâ penâ. Lott. *cit.* n. 34. & 35. Quin & qui impetrat ſecundum, ex intentione primi ſeu præhabiti contra decretum hoc de demittendo, teneatur juſtificare poſitivam & inexcufabilem re- luctationem in dimittendo. Lott. n. 43. citans Lap. *alleg.* n. 6. n. 3. Caſſador. *decif.* 1. n. 1. de conſtitut. Hinc jam contra impetrantes ex hoc capite, ubi res in judicium deducta, debet poſſeſſori decerni mandatum de manutenendo, non obſtante, quòd tali decreto de dimittendo conſueverit aliud irri- tans adjici, per quod tam titulus, quam poſſeſſio detentatoris inſicitur. Lott. nu. 36. tum quia de- cretum illud irritans venit acceſſoriè ad decretum de dimittendo, proindeque non intrat, niſi poſt- quam conſtiterit, locum eſſe principali decreto de dimittendo. Lott. *cit.* n. 36. citans Rotam apud Put. *decif.* 1. paulò poſt initium. & 301. n. 2. l. 1. Gonz. *gl.* 67. n. 55. Barboſ. *clauſ.* 40. n. 47. Cum autem contenditur, an ſit locus principali decreto, vel ſecus, debet, qui poſſidet, manuteneri; ut Rota apud Mant. *decif.* 202. n. 2. Lott. n. 37. tum quia decretum illud irritans verè ac realiter non eſt conſecutivum ad decretum præcedens de dimit- tendo; ſed ad virtutem reſervationis in eventum dimiſſionis; ut nimirum ubi contingat dimitti, alius non poſſit providere de dimiſſo, quàm Papa; ut in ſimili de decreto irritante poſito in *Extravag. exccrab.* quod non operatur contra dimittentem, R. Leuren. *Fori Benef.* Tom. III.

ſed contra proviſum ab alio, quàm à Papa in even- tum dimiſſionis. Lott. nu. 38. Quin etiam in caſu inexcufabilis reſtantiz in dimittendo præhabi- tum, licet poſſeſſio non videatur eſſe maurenti- bilis, nihilominus non poſſit impetrans aliter pro- cedere in promotione ſua gratiæ, quàm ipſo citato propter poſſibilitatem diſpenſationis, vel alicujus excuſationis legitime, etiamſi ſupponatur vacatio inducta ipſo jure. Lott. nu. 44. & 45. citans Gl. in c. licet Epifcopus. de præb. in 6. v. te non vocato. Et *ibidem.* Franc. n. 8. Gemin. n. 12. Lamb. de jurep. l. 2. p. 1. q. 6. a. 9. n. 3. & a. 10. n. 2. Sanch. in Decalog. l. 2. c. 26. n. 12. talem autem legitimam excuſationem foreignorantiam facti, nempe ad- eptæ poſſeſſionis per Procuratorem, ſit Lott. n. 46. quam excuſationem non facile poſſe elidi aliter, quàm ſi probetur certioratio de accepta poſſeſ- ſione per procuratorem, addit Lott. n. 48. Unde pater longè difficiliorem eſſe provinciam impe- tranti ſecundum vacans vi conſtituit. *Exccrab.* vel decreti de dimittendo, quàm impetrantis pri- mum vacans per aſſeſſionem ſecundi; cum in hoc caſu impetrans illicò juſtificet gratiam ſuam ex facto aſſeſſionis. Lott. n. 40.

Quæſtio 148. Quid, ſi ergo quis obtempe- rando huic decreto, aliisq; juribus de dimit- tendo præhabito poſt duos menses pacificæ poſſeſſionis dimiſerit primum, ac dein prius elapſis dictis duobus illis, vel etiam pluribus menſibus ſus ei moveatur ſuper ſecundo, il- ludq; evincatur, eo quòd v. g. tunc prius pateat, collationem illius fuiſſe nullam, an- inquam in eo caſu præhabitem dimiſſum recuperabit, ſeu reſeſſum ad illud habebit.

1. **R**eſpondeo affirmative: Tond. p. 1. c. 69. à n. 1. Garc. p. 11. c. 5. n. 116. juxta c. ſi be- neficia, de præb. in 6. Modò tamen conſeſtim & ſine mora id fiat, ſeu regrediatur, quauò certus factus fuit de invaliditate collationis ſecundi. Tond. *loc. cit.* n. 4. citans Tiraq. in l. boyes ff. de verb. ſignifi- limit. 21. n. 7. Atque in hoc caſu competunt reme- dia poſſeſſoria illi, qui ad primum illud benefi- cium regredi intendit. Tond. n. 5. citans Gonz. *gl.* 56. n. 146. ubi, quòd quando vigore *cit. c. ſi be- neficia*, poteſt regredi ad primum beneficium, po- teſt uti remediis retinendæ ſeu recuperandæ, ex quo nunquam primam poſſeſſionem amiſit, ſed ſemper illam in animo conſervavit, ita ut contra illum non concedatur alteri dictum remedium poſſeſſorium.

2. Porro intelligenda hæc ſunt in terminis ſim- plicis dimiſſionis, non autem, cum agitur de re- ſignatione (licet enim obtinens beneficium in- compatible non ſatisfaciat decreto de dimittendo, dum reſignat in favorem præhabitem, ut dictum ſuprà ex Garc. p. 11. c. 5. n. 58. ſolet tamen quando- que dataria hujusmodi rigorem ex juſta cauſa re- laxare, & reſignationem in favorem hoc caſu ad- mittere. Tond. nu. 7. ex Gonz. *gl.* 15. nu. 126.) quippe textus ille *cit. cap. ſi beneficia*, locum dun- taxat habet in terminis ſimplicis dimiſſionis; non autem in terminis reſignationis. Tond. nu. 8. ci- tans Feder. de Senis *conf.* 156. §. Nec obſtat caput; ubi, quòd dimiſſio non habet vim reſignationis, & facilius reditus datur ad primum beneficium, quando ſimplex facta fuit dimiſſio. Vide de his

Rebuff. in tr. de pacif. poss. n. 170. Porro formam simplicis dimissionis vide apud Paris. l. 8. q. 7. nu. 103.

PARAGRAPHVS IV.

De vacatione beneficiorum per promotionem & translationem.

Questio 149. An, & qualiter vacent beneficia promoti ad Episcopatum?

Respondeo: Beneficia omnia promoti in Episcopum vacant: ita sine controversia constat ex c. cum in cunctis. de Elect. & Trid. sess. 7. c. 9. & sess. 23. c. 2. adeoque etiam beneficia illius simplicia. Pirh. ad rit. de prob. n. 162. Garc. p. 11. c. 6. n. 3. citans Hojed. de incompat. p. 1. c. 4. n. 3. Lamb. de jurep. p. 1. l. 3. q. 6. a. 15. n. 9. Paris. l. 3. q. 1. n. 76. ubi, quod vacat quodcumque ejus beneficium, citatis quamplurimis. Rationem horum hanc dat Laym. in c. cum in cunctis. de Elect. §. cum vero electus. n. 5. quod non deceat in hac altiore dignitate constitutos inferioribus officiis seu ministeriis deservire, argumento cap. ad aures. de rescrip. Vacantque omnia ipso jure. Ita expressè Laym. ad c. si gratiosè. de rescrip. n. 1. Idemque supponunt, etsi non expriment ceteri AA. Unde jam etiam, licet valeat collatio beneficii facta alicui, postquam is electus in Episcopum; neque etiam per illius assecutionem perdat jus quæsitum per electionem ad Episcopatum; vacabit tamen hoc ipsum denuò post ejusdem confirmationem, & possessionem adeptam. Garc. loc. cit. n. 47. Extendunt hoc ipsum Auctores ad pensiones. Garc. ibid. n. 110. Castrop. cit. d. 6. §. 5. nu. 1. citans Barb. p. 3. de pot. Episc. alleg. 57. n. 73. Germon. de indult. Cardin. & c. Paris. l. 3. q. 1. n. 8.

Questio 150. An ergo etiam vacent beneficia & pensiones per promotionem ad Papatum?

Respondeo affirmativè: Garc. p. 1. c. 5. n. 113. Paris. l. 3. q. 1. à nu. 8. citans Hojed. de incompat. p. 1. c. 1. n. 11. qui dicat, hoc extendi etiam ad officia, & habere summam æquitatem. Grabr. conf. 200. l. 2. n. 12. qui dicat, usum & consuetudinem temporis immemorabilem hanc sententiam approbasse. Est namque & ipse Episcopus. c. in illis. d. 4. c. 1. de constitut. in 6. nititur hæc opinio æquitate; quia præbet exemplum aliis Prælati, ut se abstinant à pluribus beneficiis. Paris. loc. cit. nu. 15. & quia, ut idem ait n. 14. ex Grabr. loc. cit. nu. 10. inhonestum est, nec videtur carere scandalo, Papam tenere beneficia, vel frui pensionibus vel fructibus, quibus antea, seu in minoribus fruebatur. nec obstat, quod Papa sit solutus legibus; & iis non comprehendatur; nam etsi iis non teneatur, tamen secundum illas vivere debet; & nisi aliud dicatur, censetur uti jure communi, juxta l. digna vox.

c. de leg. Paris. loc. cit. n. 16. Et astringitur lege humanitatis, ut D. Tho. 1. 2.

q. 96. a. 6. Paris. n. 17.

Questio 151. An quoque vacent beneficia promoti in Episcopum in terris infidelium, seu suffraganeum titulare?

Respondeo: per promotionem ad tales Episcopatus titulares in partibus infidelium, utpote quorum actualem administrationem non habent, nec possessionem assecuti sunt, ut C. de Luca; nec stetit per eos, quod minus eam assequerentur, non vacant priora beneficia, & pensiones eorum, C. Luca. de benef. d. 4. n. 9. (ubi, quod ita sit saltem de recepta consuetudine, ac proinde non sit opus ad hoc dispensatione, ex qua, ut jam dictum, resultaret aliàs appositio manuum Papæ inductiva affectionis) Pirh. loc. cit. Paris. l. 3. q. 1. n. 10. ex Gabriel, dicens, sic habere styllum inveteratum, qui jus facit; & plenius n. 89. & Azor. p. 2. l. 7. c. 16. q. 12. Garc. p. 11. c. 6. n. 24. citans Nav. conf. 14. de elect. n. 3. Hojed. c. 4. n. 16. contra Cardin. in clem. in plerisque. de elect. in fine. & Rebuff. super Concord. de Mand. Apostolic. §. statimus. apud Paris. cit. n. 89. Continetque hæc opinio magnam æquitatem, & fundatur in differentia maxima inter hos promotos ad tales Episcopatus nullatenus, & alios. Paris. loc. cit. n. 92. cum neque, ut dictum, istorum Episcopatum habeant administrationem, neque fructus aut redditus percipiant. Azor. Pirh. l. cit. Paris. n. 90. Quin nec ad diligentiam aliquam in possessione eorundem obtinenda teneantur, cum si illa fieret, nihil operaretur. Paris. ibid. Neque intret incompatibilitas ulla. Paris. nu. 92. adeoque cessent rationes, ex quibus deberent vacare, & ob quas per promotionem ad alios Episcopatus vacant priora beneficia. Paris. cit. n. 92. Proceditque id ipsum, sive dicta Ecclesia apud infideles sint Cathedralis, sive Metropolitanæ. Paris. cit. q. 1. nu. 89.

Questio 152. An igitur etiam promotus jam in Episcopum non titulare, non solum amittat priora beneficia, sed etiam per hoc reddatur incapax obtinendi denuò beneficia?

Respondeo affirmativè. Garc. p. 11. c. 6. n. 44. citans Lamb. p. 1. l. 2. q. 7. a. 16. Rodriq. in sum. to. 2. c. 10. nu. 7. & c. Pirh. de prob. n. 162. Castrop. cit. §. 5. n. 6. ubi etiam illud extendit ad beneficia quæcumque etiam simplicia, ita ut Episcopus nullum obtinere queat sine dispensatione Papæ, etiam si sit pauper, seu Episcopatus ejus tenuis & insufficientis: rationem dat hanc; quia est, Episcopus expresso jure non sit factus inhabilis, sit tamen factus inhabilis tacite, dum beneficia cum Episcopatu sunt incompatibilia: quia incompatibilitas hæc non tantum respicit primum Episcopatus ingressum, sed & illius perseverantiam, & durationem. Nihilominus contrarium quoad simplicia & compatibilia respectu Episcopi pauperis, quod nimirum ea retinere possit citra dispensationem Papæ, æquè probabiliter sentiunt Pirh. loc. cit. citans Laym. Theol. mor. l. 4. tr. 2. c. 8. Less. de justit. l. 2. c. 34. n. 139. citans Nav. l. 3. conf. 3. de concess. prob. ed quod, etsi amittat priora, non tamen existit jus, quo inhabilis reddatur ad futura simplicia. Idem cum Less. sentire videtur Garc. dum dicit; factò Episcopo de novo beneficia conferri non posse, nisi vel Papa dispenset, vel iusta causa (puta dum redditus sufficientes ad se sustentandum non haberet) id postulet.

Questio